

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO :1982/576

KARAR NO : 1983/723

ÖZET: Sıkıyönetim ilân ve faaliyetle-
rine ilişkin olmayan suçta ait davanın
Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiğ
hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Casim Yorgun ve arkadaşları

O L A Y : Sanıkların Van Gölü'nün fabrikasında işçi olarak çalıştıkları

aynı yerde çalışan işçi Mirza Koşut'un işveren tarafından işten çıkarılması üzerine b
işlemin önlenmesini sağlamak amacıyla 6.4.1981 gününde işyerini topluca terk ederek ür
tim faaliyetini durdurdıkları iddiasıyla 1402 sayılı Yasa'nın 16/1. maddesine göre ce-
salandırılmaları istemiyle Van C. Savcılığınca haklarında kamu davası açılmıştır.

Van Asliye Ceza Mahkemesi; 15.7.1981 gününde, 1981/217-296 sayı ile; 1402 sa-
yı Yasa'nın hükümlerine aykırılık suçlarına bakmanın sıkıyönetim askeri mahkemele-
nin görevine girdiği görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi; 20.7.1982
gününde, 1982/240 sayı ile; sanıklara atılı suçun, 275 Sayılı İş Kanununun 54. ve 58.
maddelerine uyduğu ve sıkıyönetim kanununun 15. maddesinde yasılı suçlardan bulunmadığı
ve suçun, siyasal ve ideolojik amaçla işlenmediği gibi sıkıyönetim askeri mahkemeleri
ce elkonulmuş başka bir suçla bağlantılı olmadığı görüşü ile 2247 sayılı Yasa'nın 19.
maddesine göre görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuru-
masına karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Ma-
kemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'ndan, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç,
Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergun Arçon'un katılmaları ile yaptığı
26.12.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Fikret Erem'in raporu ile dosyada
ki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı
Durmuş Canioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'
Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra ge-
reği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suç, sıkıyönetim ilânından sonra 6.4.1981 gününde işlenmiş

Açılan kamu davasında MGK.nun 14.9.1980 tarihli Resmî Gazete ile yayınlan
3 numaralı kararının 1. maddesine aykırı eylemleri nedeniyle sanıklar haklarında 14
sayılı Yasa'nın 16/1. maddesinin uygulanması istenilmiş ise de; Diyarbakır-Hakkari-
Mardin-Siirt ve Urfa İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 26 Nisan 1979 günlü ve 2 nu-
ralı bildirisi dosyada mevcut olup bu bildirinin MGK.nun göreve başladığı 12 Eylül

1980 günden ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nda değişiklik yapılmadan önce yayınlan-
dığı anlaşılmaktadır.

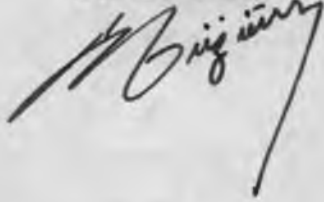
Mahkemeler uygulanması istenilen yasa maddeleri ile değil eylemlerle bağlan-
dır. Dava konusu eylemin sübutu halinde 275 sayılı İş Kanununun ilgili maddelerinin uygulanma-
sı cihetine gidileceği ve bu mevzuatın 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesinde yer almaması
ve tetkik konusu olayın siyasal ve ideolojik amaçla ve sıkıyönetim ilân ve faaliyetleri
ne ilişkin olarak işlendiğine dair dosyada bir kanıt rastlanmaması nedeniyle davanın
Adli Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Bu nedenle Van Asliye Ceza Mahkemesi'nin 15.7.1981 günlü, 1981/217-296 sayılı
görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğ
ne bu nedenle, Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin başv
rusunun kabulü ile Van Asliye Ceza Mahkemesi'nin 15.7.1981 günlü, 1981/217-296 sayılı
görevsizlik kararının kaldırılmasına, 26.12.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle kar
verildi.

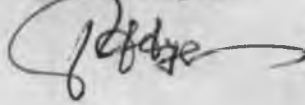
Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Necati Karakış

Üye

Göhan Kayaçan

Üye

Ergun Anıç

